

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Omgevingsvergunning OV	Datum	7 mei 2024
Zaaknummer	Z-PU-2024-000779	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2024-00008528	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	3 april 2024	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	- Voorschriften bij de omgevingsvergunning - Locatie plangebied		

Geachte meneer / mevrouw, beste

Stichting Het Utrechts Landschap heeft een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning van artikel 1.8 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 om op basis van een integrale afweging van provinciale belangen te mogen afwijken van het verbod in artikel 6.48 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 om de foerageerfunctie van het ganzenrustgebied opzettelijk teniet te doen. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie natuurgebied Amerongse Bovenpolder en heeft zaaknummer Z-PU-2024-000779.

1. Besluit

We hebben op basis van een integrale afweging van de provinciale belangen en de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 besloten voor de locatie van de aanvraag:

Een omgevingsvergunning te verlenen in het kader van

- Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 - Artikel 1.8 - Hardheidsclausule;

Om af te mogen wijken van

- Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 - Artikel 6.48 – Verbod opzettelijke verstoring ganzen in ganzenrustgebied.

Aan deze omgevingsvergunning op grond van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 hebben we voorschriften verbonden. Deze maken integraal deel uit van deze omgevingsvergunning en vindt u in bijlage 1 van deze beschikking.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de volgende planlocatie: de betrokken percelen liggen in de Amerongse Bovenpolder in Amerongen, kadastraal bekend onder gemeente Amerongen sectie E, nummers 334, 488, 492, 526, 569, 570, 681 en 685. De planlocatie staat aangegeven op de kaart in bijlage 2 van deze beschikking.

De planlocatie ligt in een ganzenrustgebied zoals opgenomen in de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022. Ganzenrustgebieden zijn aangegeven op de Omgevingsverordening-kaarten op atlas.provincie-utrecht.nl.

U vraagt een omgevingsvergunning aan van de hardheidsclausule, om een plan in het kader van Natura 2000 doelstellingen uit te kunnen voeren. Het betreft hier de hydrologische verbetering van de Amerongse Bovenpolder om zo de negatieve effecten van stikstof te mitigeren. De werkzaamheden zijn:

1. Een kwelgeul verbreden en herprofileren;
2. Het ontwikkelen van een kwelmoeras;
3. Een kwaliteitsimpuls geven aan rietmoeras;
4. Een slibdepot aanleggen; en
5. Werkpaden aanleggen.

U geeft aan dat het verbod van artikel 6.48 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 het project onevenredig belemmert. Dit verbod stelt onder andere dat de foerageerfunctie van het gebied niet opzettelijk teniet mag worden gedaan. Dit betekent dat er geen sprake mag zijn van areaalverlies van gras of ander foerageergebied voor de ganzen tijdens de ganzenrust.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 8 april 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

We hebben de aanvraag getoetst aan de voorwaarden genoemd in de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022.

2.4 Toetsing omgevingsvergunningsvoorwaarden

2.4.1 Toetsing Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022

Op grond van de hardheidsclausule van artikel 1.8 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022, kunnen Gedeputeerde Staten op basis van een integrale afweging van provinciale belangen met een omgevingsvergunning afwijken van andere regels dan instructieregels, als dit nodig is voor het realiseren van een project of plan dat onevenredig wordt belemmerd door deze regels. Gedeputeerde Staten kunnen aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden als dit noodzakelijk is vanwege de betrokken provinciale belangen.

2.4.1.1 Invloed van de werkzaamheden op landschappelijke waarden

Omschrijving planlocatie en invloed werkzaamheden

De planlocatie ligt in het ganzenrustgebied Natura 2000 Nederrijn voor kolgans, grauwe gans en brandgans.

Een ganzenrustgebied is specifiek voor bepaalde ganzensoorten aangewezen. De ganzenrust in dit gebied geldt van 1 november tot 1 mei. In ganzenrustgebieden is het verboden om de foerageerfunctie opzettelijk teniet te doen en tijdens de ganzenrust is het verboden om ganzen te verstoren of te verjagen (artikel 6.48 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022).

De werkzaamheden vinden plaats buiten de ganzenrust, maar omdat met een deel van de werkzaamheden grasland wordt omgevormd, wordt de foerageerfunctie van het gebied met de volgende werkzaamheden wel aangetast:

- Aanleg en kwaliteitsherstel van de kwelgeul;
- Aanleg van het kwelmoeras;
- Aanleg van het slibdepot; en
- Aanleg van werkpaden.

Aanleg en kwaliteitsherstel van de kwelgeul

Vrijwel binnen het hele plangebied wordt de kwelgeul aangepast. De bestaande geul wordt gebaggerd, verdiept en verbreed, zodat er kwel uit kan treden dat via de geul langzaam wordt afgevoerd. Er wordt een flauwe plasdraszone gerealiseerd in het midden en het westen van het plangebied. Het aan de oostkant van het plangebied gelegen gedeelte van de kwelgeul wordt ook gebaggerd en daarmee iets verdiept. Het aan de noordkant gelegen goed ontwikkelde deel van de kwelgeul wordt behouden.

Met deze werkzaamheden verdwijnt er in totaal 0,96 hectare grasland. Dit grasland is potentieel geschikt als foerageergebied voor ganzen, maar in de praktijk wordt dit gebied intensief betreden door grote grazers (Galloway en Konik), waardoor het minder geschikt is als foerageergebied voor ganzen. Het moeras dat wordt ontwikkeld bestaat deels uit helofyten en deels uit kwelmoeras (dotterbloemverbond). Deze vegetatie zal na realisatie (één tot twee jaar) weer ongeveer even geschikt zijn als foerageergebied voor ganzen. Van de 0,96 hectare grasland dat verdwijnt wordt 0,32 hectare omgevormd tot water en 0,64 omgevormd tot moeras. Samengenomen zal er met deze werkzaamheden sprake zijn van een tijdelijke afname van 0,96 hectare en een permanente afname van 0,32 hectare.

Kwelmoeras

In het noorden van het plangebied wordt een areaal van 4,52 hectare afgegraven om hier een door de Rijn en Utrechtse Heuvelrug gevoed kwelmoeras te realiseren.

Met deze werkzaamheden verdwijnt er in totaal 4,52 hectare grasland. Dit grasland is momenteel geen optimaal foerageergebied (zoals hoogproductief cultuurgrasland) voor ganzen. Er ontstaat momenteel in de winter vaak een plasdras situatie, waardoor er voor ganzen minder aantrekkelijke en niet-eetbare vegetatie aanwezig is (onder andere veel pitrus en zeegroene rus). De toekomstige vegetatie van het kwelmoeras bestaat uit een afwisseling van grote zeggen en soorten uit het dotterbloemverbond. Deze vegetatie zal na realisatie (na één tot twee jaar) ten minste even geschikt zijn als foerageergebied voor ganzen. Samengenomen zal er met deze werkzaamheden sprake zijn van een tijdelijke afname van 4,52 hectare foerageergebied voor ganzen.

Aanleg slibdepot

De bij de natuurontwikkeling vrijgekomen bagger wordt opgeslagen in een slibdepot van ongeveer 1,5 hectare in het midden van het plangebied. In dit slibdepot wordt circa 1093 kubieke meter baggerspecie over het terrein aangebracht in een laagdikte van maximaal 10 centimeter.

Met deze werkzaamheden verdwijnt er tijdelijk 1,5 hectare grasland dat potentieel geschikt is als foerageergebied voor ganzen. De baggerspecie zal vanaf de winter 2024 tot 2025 rijpen. Omdat de bagger zo dun wordt aangebracht zal het rijpen binnen een jaar voltooid zijn en kan de grasvegetatie zich snel herstellen. Voor de winterrustperiode zal weer eenzelfde soort graslandvegetatie beschikbaar zijn als foerageergebied voor ganzen.

Werkpaden

Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren worden werkpaden aangelegd met een totale oppervlakte van 1,25 hectare. De werkpaden worden opgehoogd met zandige grond waar een grasmengsel in verwerkt is.

Met deze werkzaamheden verdwijnt er tijdelijk 1,25 hectare grasland dat potentieel geschikt is als foerageergebied voor ganzen. Omdat er gras wordt ingezaaid zal er na een jaar weer grazige vegetatie tot ontwikkeling kunnen komen dat even geschikt is als foerageergebied voor ganzen.

Conclusie invloed werkzaamheden op foerageergebied voor ganzen

Er verdwijnt in totaal 8,23 hectare grasland, dat momenteel niet optimaal geschikt is als foerageergebied voor ganzen. Hiervan verdwijnt permanent 0,32 hectare (wordt water). Er wordt 5,16 hectare omgevormd tot moerasvegetatie dat na realisatie (één à twee jaar) weer even geschikt zal zijn als foerageergebied voor ganzen en is 2,75 hectare grasland een jaar niet beschikbaar.

Maatschappelijke belangen van het project

Het project betreft de hydrologische verbetering van de Amerongse Bovenpolder om zo de negatieve effecten van stikstof te mitigeren. Het is een plan dat uitgevoerd wordt ten behoeve van Natura 2000 doelstellingen. In de aanvraag wordt het volgende aangegeven:

"Deze maatregelen worden vanuit de eerste fase van Programma Natuur gefinancierd. Gegeven de afspraken met de rijksoverheid is ook de provincie Utrecht veel aangeleggen dit project zo snel mogelijk uit te voeren.

Het plangebied is in zijn geheel aangewezen als Natura 2000 vogelrichtlijngebied. Het project is in lijn met de natuurdoelanalyse en het advies van de ecologische autoriteit t.b.v. systeemherstel met een verbetering voor meerdere instandhoudingsdoelen. Voor de Rijntakken is een grote lijst Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten aangewezen. Dit project draagt bij aan de instandhoudingsdoelstellingen van veel van die soorten:

- Habitatrichtlijnsoorten: bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bever.
- Broedvogels: dodaars, roerdomp, porseleinhoen, watersnip, blauwborst, grote karekiet.
- Niet broedvogels: wintertaling, slobbeend, meerkoet, kempiaan, grutto, tureluur.

Dit project dat bijdraagt aan onze Europese verplichtingen voor Natura 2000 wordt nu onevenredig belemmerd door het verbod uit artikel 6.48 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022. Hierin staat dat de foerageerfunctie van het gebied niet opzettelijk teniet mag worden gedaan."

Het aanleggen van het slibdepot en de werkpaden zijn noodzakelijk om de rest van de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het slibdepot kan niet buiten het gebied aangelegd worden, omdat het slib in het plangebied hergebruikt wordt. Door de bagger in het gebied te laten, wordt ook voorkomen dat er onnodige verkeersbewegingen komen die leiden tot een toename aan stikstofuitstoot.

Mitigerende en compenserende maatregelen ten behoeve van ganzenrust

Omdat tijdelijk 8,23 hectare en permanent 0,32 hectare foerageergebied verdwijnt worden er enkele maatregelen getroffen om dit te compenseren.

In de Put van Schoonhoven wordt water omgevormd tot helofytenmoeras. In een ondiepe lob ten oosten van de zandwinplas worden de randen over 0,57 hectare verondiept, waardoor er ruimte voor moeras ontstaat. Hiermee zal er permanent 0,57 hectare aan nieuw potentieel foerageergebied voor ganzen ontstaan. Tegenover 0,32 hectare afname zal dit dus netto in een toename van 0,25 hectare foerageergebied resulteren.

Zo wordt in totaal 7,4 hectare grasland en helofytenmoeras gedurende deze periode afgesloten voor grote grazers. Het betreft hier 1,8 hectare vochtig hooiland, welke na maaien en afvoeren normaal gesproken worden nabeweid door grote grazers. Het niet begrazen van dit vochtig hooiland na de maaibeurt in augustus, betekent dat de nagroei van de vegetatie die in de nazomer/herfst plaatsvindt, beschikbaar is voor ganzen om aan te sterken tijdens de winterrust. Normaal gesproken wordt juist deze nagroei intensief begraasd door paarden, waardoor de percelen gaande het winterseizoen zwart raken. De overige 5,6 hectare betreft een helofytenmoeras waarbij een nieuwe afrastering aangelegd wordt die begrazing van Galloways onmogelijk maakt. Daardoor zijn jonge uitlopers van het riet en andere helofyten in de vroege lente beschikbaar voor ganzen.

Naast deze 7,4 hectare foerageergebied dat in kwaliteit toeneemt wordt ook de graasdruk in de gehele Amerongse Bovenpolder vooruitlopend op het project naar beneden gebracht, zodat er meer vegetatie beschikbaar blijft voor foeragerende ganzen. In het voorjaar en najaar van 2023 was de graasdruk respectievelijk 0,98 grootvee eenheid per hectare (GVE/ha) en 1,2 GVE/ha. Dat wordt in 2024 teruggebracht naar minder dan 0,8 GVE/ha op een totale oppervlakte van 101 hectare.

Er wordt aangegeven dat ondanks de tijdelijke vermindering van oppervlakte aan foerageergebied voor ganzen, de hoeveelheid beschikbare nutriënten voor ganzen door het verlagen van de graasdruk wel gelijk blijft.

Integrale afweging van provinciale belangen

Het kan zijn dat een kansrijk plan of project niet gerealiseerd kan worden omdat algemene regels uit de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 een belemmering vormen. Gedeputeerde Staten kunnen van een algemene regel afwijken als die voor een belanghebbende gevolgen zou hebben die niet in verhouding staan tot het doel dat met de algemene regel wordt nagestreefd. Gedeputeerde Staten kunnen dan na integrale weging van de betrokken provinciale belangen een omgevingsvergunning verlenen waarmee wordt afgeweken van die regels. Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden om het oorspronkelijk beoogde doel of belang waarop de regel betrekking had te beschermen.

Binnen de provincie Utrecht zijn drie ganzenrustgebieden aangewezen. De instandhouding van voldoende ganzenrustgebieden wordt beschouwd als een groot openbaar, maatschappelijk (provinciaal) belang en weegt daarom zwaar bij de afweging van provinciale belangen. De provincie kan alleen van een algemene regel uit de

Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 afwijken middels de hardheidsclausule als de gevolgen van de regel niet in verhouding staan tot het doel dat met de regel wordt nagestreefd.

In dit geval is er sprake van een belangrijk natuurbelang. Het project in de Amerongse Bovenpolder is noodzakelijk voor natuurherstel en draagt bij aan de instandhoudingsdoelstellingen van Europese habitat- en vogelrichtlijnsoorten.

Daarnaast zijn mitigerende maatregelen getroffen om de foerageerfunctie voor ganzen in het gebied gelijk te houden. De instandhouding van ganzen in het gebied zal niet in het geding komen met deze werkzaamheden en de potentie van het gebied als ganzenrustgebied met foerageerfuncties zal permanent niet worden aangetast en neemt zelfs toe met 0,25 ha. Ook de tijdelijke aantastingen worden voldoende gemitigeerd.

Hiermee wordt beoordeeld dat het belang van Natura 2000 doelstellingen zwaarder weegt dan het verbod om (tijdelijk) foerageerfunctie van het gebied opzettelijk teniet te doen.

2.5 Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden

Op basis van deze overwegingen verlenen we voor de aangevraagde werkzaamheden op de locatie genoemd in de aanvraag, een omgevingsvergunning op grond van artikel 1.8 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022 ten aanzien van het verbod in artikel 6.48 van de Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Vier weken nadat dit besluit aan de aanvrager bekend gemaakt is, treedt dit besluit in werking. Dit betekent dat de werkzaamheden vanaf dat moment uitgevoerd kunnen worden. Heeft u een vraag over de inwerkingtreding? Neem dan contact op met het team Vergunningverlening Natuur en Landschap via servicebureau@provincie-utrecht.nl of 030 258 91 11.

Twee werkdagen na bekendmaking aan de aanvrager verschijnt dit besluit ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk. We verzenden deze beschikking aan Stichting Het Utrechts Landschap en een afschrift van de beschikking aan:

- Waterschap De Stichtse Rijnlanden;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.

- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen vier weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met de provincie Utrecht, uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

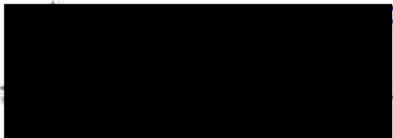
Heeft u een vraag over de inhoud van dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

lda

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Bijlage 1: Voorschriften bij de omgevingsvergunning

We hebben aan deze omgevingsvergunning de volgende voorschriften verbonden:

1. Bij de voorschriften hoort de overzichtskaart van het gebied in bijlage 2 van deze beschikking met daarop de werkzaamheden. De werkzaamheden mogen qua grootte of locatie niet afwijken van die kaart.
2. Ganzen mogen niet verstoord worden tijdens de ganzenrustperiode van 1 november tot en met 1 mei.
3. Er dient voor aanvang van de werkzaamheden en ten minste tot de moerasvegetatie ontwikkeld is 7,4 hectare helofytenmoeras afgesloten te worden voor grote grazers.
4. De graasdruk op de gehele Amerongse Bovenpolder dient, voor aanvang van de werkzaamheden en ten minste tot de moerasvegetatie ontwikkeld is, naar beneden gebracht te worden naar minder dan 0,8 GVE/ha op een totale oppervlakte van 101 hectare.

Bijlage 2: Locatie plangebied

Bijlage is los toegevoegd.